

Alexander McCall Smith

Škola
pod
plachtami

Ilustroval

Iain McIntosh

FRAGMENT

*Túto knihu venujem
Nilesovi Kinderovi*

Škola pod plachtami

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.fragment.sk
www.albatrosmedia.sk

Alexander McCall Smith
Škola pod plachtami – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Alexander McCall Smith

Škola
pod
plachtami

Ilustroval
Iain McIntosh

Vyšlo s podporou Literárneho fondu.

Alexander McCall Smith

Škola pod plachtami

Originál *School Ship Tobermory* prvýkrát vydalo v roku 2015
vydavateľstvo BC Books, an imprim of Birlinn Limited Edinburgh.
School Ship Tobermory Text © 2015 Alexander McCall Smith, 2015
Illustrations copyright © 2015 Iain McIntosh
ISBN 978-1-78027-333-4
All rights reserved.

Do slovenčiny preložil Ján Litvák.
Obálku vytvorilo Grafické a DTP studio Fragment, Kamila Flonerová.
Zodpovedná redaktorka Agáta Laczková
Technická redaktorka Daruše Singerová
Vydalo vydavateľstvo Fragment v Bratislave v roku 2017
v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o.,
so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava.
Číslo publikácie 1390; Prvé vydanie.
Sadzbu zhotovilo Grafické a DTP studio Fragment.

Slovenské vydanie © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2017
Translation © Ján Litvák, 2017
Cover photos © Nils Prause; ESB Professional; Maria Nelasova;
Berezina; Andrey862; mega Pixel/shutterstock.com

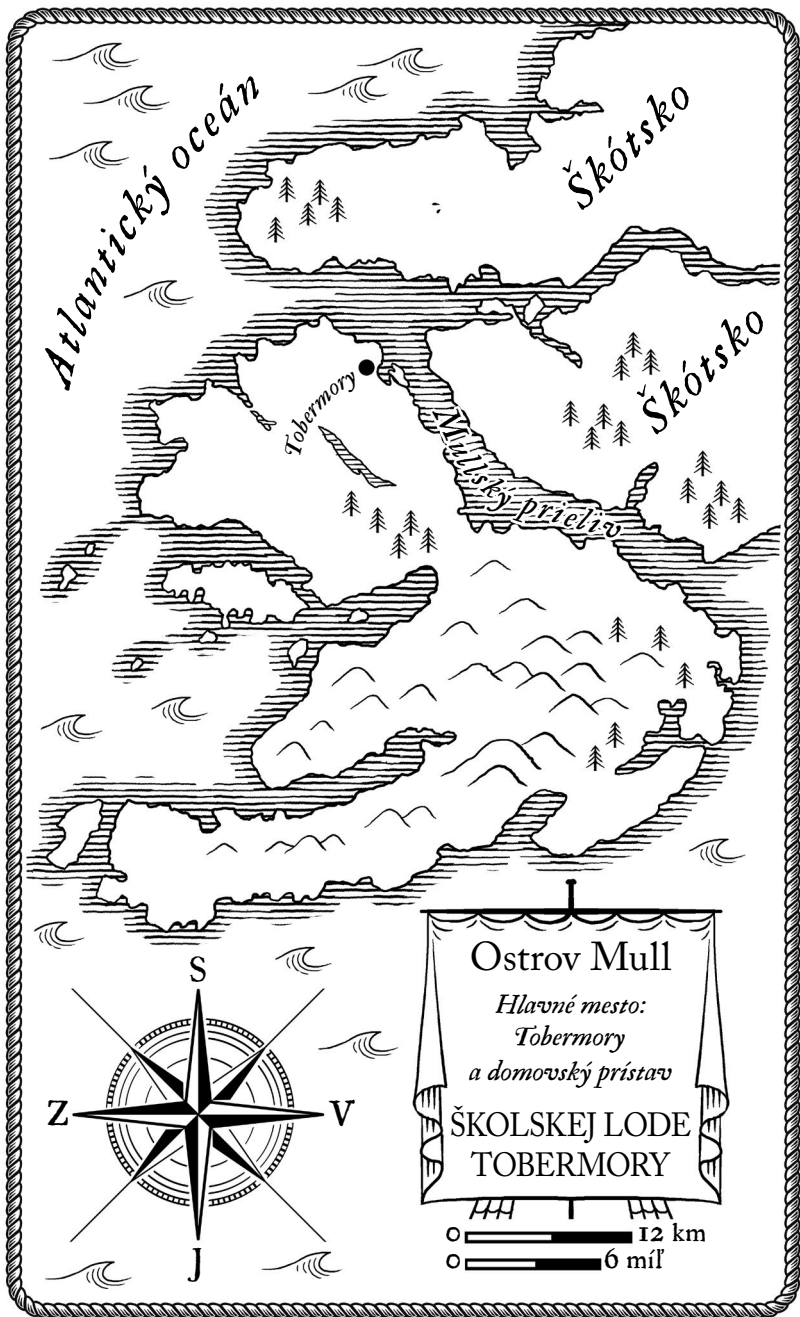
Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie rozširovať
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

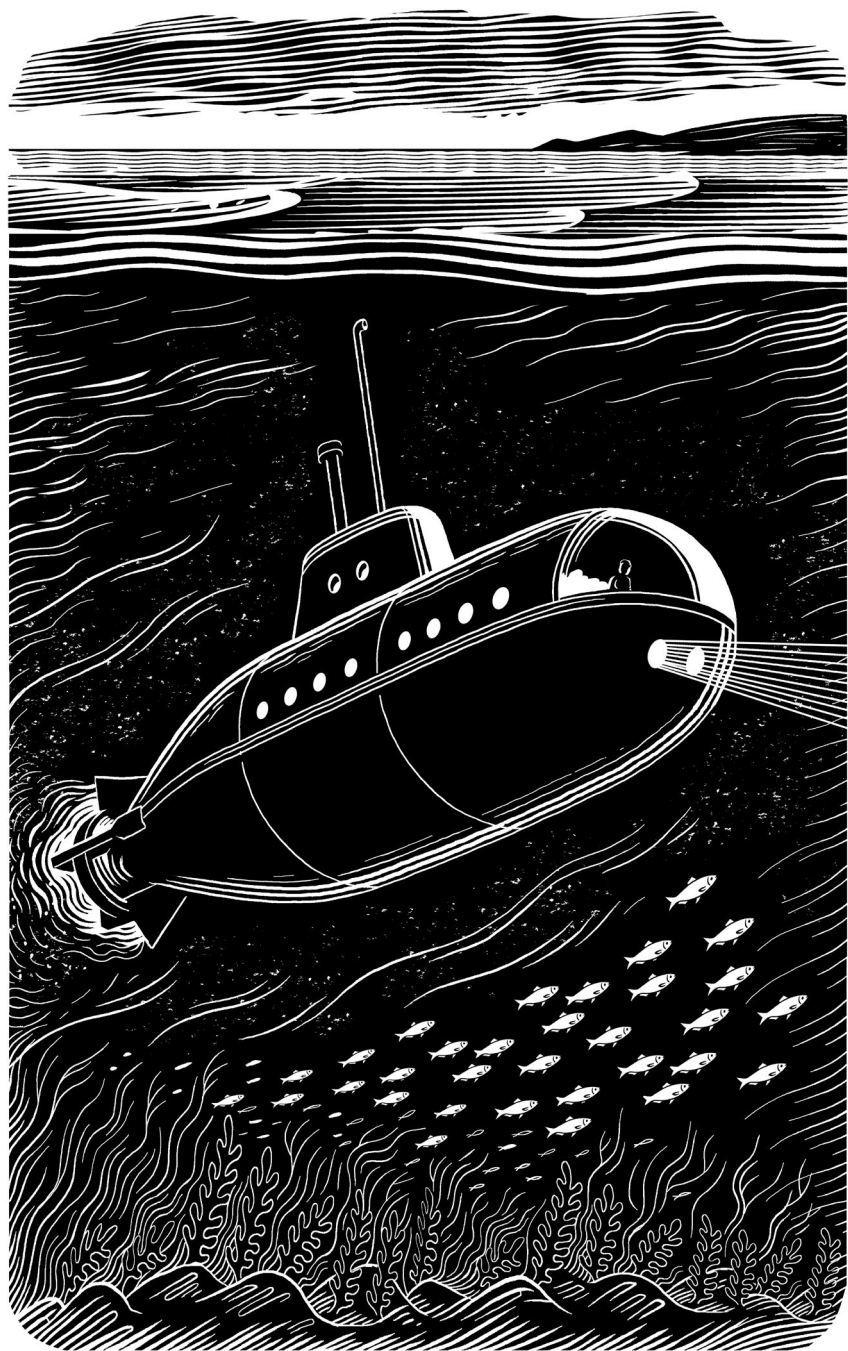
Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh:
www.albatrosmedia.sk
eshop@albatrosmedia.sk
tel.: 02/4445 2046

ISBN v tlačenej verzii 978-80-564-0387-7
ISBN e-knihy 978-80-564-0428-7

ALBATROS MEDIA

KAPITOLA

1.

Veľmi nezvyčajná škola

„Si pripravená?“ spýtal sa Fee otec. „Si pripravená na vynorenie?“

Fee prikývla. Nesedela pri riadení rodinnej ponorky prvýkrát, ale viete, aké to je, keď vás niekto požiada, aby ste riadili ponorku – vždy vás to trochu znervózni.

„Áno,“ odpovedala čo najpokojšie. „Som pripravená... viac-menej.“

Fee aj jej dvojča Ben sa odmalička učili pomáhať pri plavbe ponorkou, ktorá patrila ich rodičom, známymorským vedcom. Teraz vo veku dvanásť, takmer trinásť rokov, mala Fee dosť skúseností, aby sa s ponorkou vynorila sama. Ale predstavovalo to veľkú zodpovednosť a zakaždým jej napadalo, čo všetko sa môže pokaziť.

Čo ak sa pomýlite a začnete sa potápať, namiesto aby ste stúpali k hladine? Čo ak sa vynoríte príliš rýchlo, takže ponorka vyletí nad vodu ako štopeľ z fľaše? Čo ak sa vynoríte priamo pod nejakou veľkou loďou – napríklad pod obrovským ropným tankerom, rozbijete sklené pozorovacie okno a zase sa potopíte? V ponorke sa môže pokaziť veľa vecí.

„Dobre,“ povedal jej otec. „Tak vyplávaj nahor, Fee! Samozrejme, pôjde ti to výborne, ale ak by si ma potrebovala, budem v strojnici.“

Otec odišiel z veliteľského mostíka a Fee osamela. Jej brat si balil batožinu v kajute a matka sa zvrátila v maličknej lodnej kuchynke, kde dvojčatám pripravovala chlebičky. Takže Fee bola sama. Úplne.

Pomaly k sebe pritiahla riadiacu páku. Nevidela presne, kam sa plaví – tak to v ponorke chodí –, ale dúfala, že pred nimi ani nad nimi nič nie je. Zrážka s veľrybou alebo skaliskom – prípadne s veľrybou aj skaliskom zároveň – je to posledné, o čo v ponorke stojíte. Takisto musíte dúfať, že sa práve na rovnakom mieste ako vy nevnára iná ponorka.

O niekoľko minút neskôr, keď boli tesne pod hladinou, sa na mostíku objavil Ben.

„Už som zbalený,“ oznámil jej. „Čo ty?“

Fee sa obzrela na brata. Videla, ako sa teší, ale mala na starosti dôležitejšie veci ako zhovárať sa o balení.

„Teraz ma nesmieš rušiť,“ povedala. „Práve sa chystám pozrieť do periskopu.“

Ben zmlkol. Vysunutie periskopu z ponorky je vždy významný okamih, pretože čoskoro zistíte, kde ste. Dúfate, že ste sa vynorili na správnom mieste, ale nikdy si nemôžete byť stopercentne istí. Takže ak sa vám trochu trasú ruky a rozbúcha sa vám srdce, keď sa periskop vynára z vln, je to úplne normálne.

Fee sa pozrela do periskopu. Všade dookola videla iba vodu, a zrazu, bez varovania, slnečnú žiaru. Periskop sa ocitol nad hladinou.

„Tak čo?“ spýtal sa Ben.

Fee zažmurkala. Svetlo ju oslnilo – chvíľku trvalo, kým si naň jej oči privykli. Periskopom sa dá otáčať, aby ste sa pozreli na všetky strany, a Fee to mienila spraviť – len aby si overila, že sa k nim nič nepribližuje –, ale najprv si chcela poriadne obzrieť pevninu.

„V diaľke je ostrov,“ povedala. „Vidím breh.“

Ben sa nadýchol. „To bude Mull,“ usúdil. Práve tam mali namierené.

„Svieti slnko,“ povedala Fee. „Je ráno.“

„Čo Tobermory?“ vypytoval sa Ben ďalej.

„Vidíš Tobermory?“

„Ktoré Tobermory?“ spýtala sa Fee. „Mesto alebo loď?“

Jej otázka bola namieste – Tobermory bolo jednak mesto, a jednak to bola loď, ktorá mala v meste Tobermory domovský prístav. Oni sa plavili k lodi, ale mesto Tobermory bolo miestom, kde zvyčajne kotvila. *Tobermory* bola plachetnica a zároveň škola. Šlo o internátnu školu na mori, a hoci väčšina škôl zostáva stále na rovnakom mieste, pre túto to neplatilo. Táto loď brázdila more a zároveň sa na nej vyučovali nielen predmety ako dejepis alebo prírodopis – veci, ktoré sa učia aj v normálnych školách –, ale aj všetko to, čo potrebujete vedieť, ak sa chcete stať námorníkmi.

„Nevidím ani jedno,“ povedala Fee. „Zrejme nie sme dostatočne blízko. No nemôžeme byť ani veľmi ďaleko...“

„Ukáž, ja sa pozriem,“ skočil jej Ben netrpezlivo do reči. Hoci boli dvojčatá, Fee sa narodila o dve minúty pred svojim bratom, takže bola staršia. Šlo síce iba o dve minúty, ale Fee často vpravievala, že sú nesmierne dôležité. „Ak žijete o dve minúty dlhšie ako niekto iný,“ tvrdievala s obľubou, „je to vidieť. Ste o čosi vyspelejší, chápete.“

Ben s tým nesúhlasil. Považoval sa za rovnako vyspelého ako sestra a bol presvedčený, že má právo robiť to isté,

čo ona. A práve teraz nadobudol dojem, že naňho prišiel rad pri periskope. „Ukáž, ja sa pozriem,“ zopakoval.

„Nie,“ odmietla. „Zahliadla som čajku. Jáj, približuje sa k nám. Asi pristane na periskope!“

Zasmiala sa a sledovala, ako čajka zosadá. Mala krásny výhľad na jej žlté nohy. Videla, ako máva krídlami a strieka na vonkajšiu šošovku periskopu kvapôčky vody.

Pomaly otočila periskopom, aby sa pozrela každým smerom. Čajke sa to nepáčilo a zamávala krídlami opäť, tentoraz nesúhlasne. Vtom to zbadala.

„Rovno na nás pláva loď!“ vykrikla.

„Ponor sa!“ zavolať Ben.

Keďže Fee mala plné ruky práce so zaťahovaním periskopu, Ben vzal riadenie do svojich rúk. Zatlačil na páku a otvoril ventil, ako najviac vládol. Ponorka okamžite zareagovala a s trhnutím sa ponorila.

Stihli to na poslednú chvíľu. O niekoľko sekúnd začuli priamo nad sebou burácanie lodného motora.

„Mala si sa rozhliadnuť hneď,“ napomenul ju Ben. „Mala si sa rozhliadnuť, a nie civieť na čajku.“ Mal síce sestru veľmi rád, ale dobre mu padlo, keď jej mohol pripomenúť, že nie je dokonalá.

Fee vyzerala sklúčene. „Je mi to ľúto,“ povedala, ale ihneď popudene dodala: „Každý robí chyby, nie?“

„Je všetko v poriadku?“ zavolať na nich matka z kuchyne. „Trochu to s nami trhlo.“

„Všetko je v pohode,“ odpovedal Ben nahlas. Mohol povedať: „Fee si nevšimla loď, ktorá plávala priamo na nás!“ No nespravil to. Mohol dodať: „A ja som musel skočiť k riadeniu, aby som nás dostal z maléru!“ No nespravil ani to. Namiesto toho jednoducho povedal: „Ihneď sa vynoríme,“ a potom už nič.

Vynorili sa druhýkrát, a tentoraz sa obaja cez pe-riskop poriadne rozhliadli. Fee mala pravdu – neboli ďaleko od ostrova –, ale boli bližšie k obom Tobermory, než si myslela. Pozerali sa na mesto, malý prístav s farebnými domami okolo zálivu. Po ulici chodili ľudia, aby si kúpili noviny alebo ranný chlieb a mlieko. A v prístave sa na konci kotevnej reťaze hrdo vypínala najpozoruhodnejšia plachetnica, akú v živote videli, s menom napísaným na prove žiarivo modrou farbou: ŠKOLSKÁ LOĎ TOBERMORY.

„Asi je bezpečné, aby sme sa vynorili úplne,“ povedal Ben.

Fee nasmerovala ponorku k hladine. Teraz už mohli otvoriť príklopy a vyjsť na palubu, aby si poobzerali loď, ktorá sa mala stať ich novým domovom. Fee si prezerala *Tobermory* ďalekohľadom. Nemala nijaké pochybnosti o tom, že by mala nastúpiť do tejto školy. Vždy sa snažila potláčať strach z nových skúseností – z tmy, zlých snov aj myšlienok na to, čo sa môže pokaziť. *To budem čoskoro ja*, pomyslela si, zatiaľ čo sa pozerala na vzdialené

postavičky na lodnej palube. Nerozoznala síce, čo robia, ale všetci vyzerali zaneprázdnené.

Bol to nádherný pohľad. Loď bola od provy až po zadnú časť natretá bielou farbou a na boku mala rady úhľadných okienok. A keď sa Ben postavil vedľa sestry a zadíval sa na *Tobermory*, pomyslel si, že čoskoro bude hľadiť na svet spoza jedného z nich.

Tá predstava ho vzrušovala, i keď zároveň cítil isté obavy. Ešte nikdy sa nevzdialil od rodiny, a hoci mu všetci vraveli, že pobyt v škole je zábavný, nevedel, či to bude baviť aj jeho. Aké to asi je, deliť sa o všetko s množstvom neznámych ľudí? Nebudú sa vám smiať, keď vyparatíte nejakú hlúposť? Čo ak stratíte zubnú kefku, pyžamo alebo ponožku? Čo ak vás niekto bude šikanovať alebo vám ukradne peniaze?

Chcel sa na to spýtať Fee, ale tá sa tvárila, že hľadá do budúcnosti s takou sebadôverou, že to nedokázal.

Nezmohol sa na viac ako: „Aké to tam bude?“

Fee odpovedala: „Skvelé.“ A po krátkej odmlke dodala: „Nebojíš sa, však?“

Ben zavrtel hlavou. „Nebojím. Isteže sa nebojím.“ Presne to často vravia ľudia, ktorí sa boja.

„To je skvelé,“ vydýchla si Fee. „Pretože sa o teba nemôžem stále starať, vieš?“

Nepovedala to najhoršie, ale Benovi tým veľmi nepomohla. Uvažoval, prečo si asi myslela, že sa oňho bude

musieť starať. Vedela azda viacej ako on? Dupočila sa o *Tobermory* veci, ktoré sa k nemu nedoniesli? Teraz však nebol čas na také myšlienky. Ďalej si prezerali loď, a keď sa k nej s ponorkou priblížili, rozpoznali na nej viacero podrobností.

Nad palubou sa do neuveriteľnej výšky týčili sťažne.

Tobermory bola plachetnica, takže ich musela mať na upevnenie plachiet. Do plachiet sa bude opierať vietor a tak bude poháňať loď. Mala, samozrejme, aj motor, pomocou ktorého vychádzala z prístavu a vchádzala doň a ktorý jej pomáhal pri bezvetří, ale väčšinou sa spoliehala iba na plachty.

„Pozri sa na všetky tie laná,“ žasla Fee a ukazovala na povrazy, ktoré pripomínali sieť spradenú nejakým obrovským pavúkom.

Ben si zaclonil oči pred slnkom. „To sú rahná. Tie laná pridržiavajú sťažne.“

„A lezie sa po nich?“ Fee sa zdalo, že povrazy sa ťahajú až príliš vysoko.

„Áno,“ prikývol Ben a vzal si od sestry ďalekohľad. „Videl som to na fotkách.“

Hoci Fee a Ben trávili veľa času na ponorke rodičov – niekedy aj celé týždne –, ešte nikdy neboli na plachetnici.

To im však ani v najmenšom nezabránilo požiadať o prijatie na školskú loď – koniec koncov podporili ich v tom aj rodičia, ktorí usúdili, že *Tobermory* je pre nich presne tá správna škola. Potrebovali nájsť nejaký internát, pretože často chodievali na výskumné výpravy. Doposiaľ dvojčatá bývali u tety, ktorá sa o ne počas neprítomnosti rodičov starala, ale situácia sa skomplikovala, keď si teta našla zamestnanie, pri ktorom tiež potrebovala cestovať.

Zvažovali spolu rôzne školy, ale nijaká sa im dosť nepozdávala. Jedna bola situovaná na odľahlom horskom úbočí a zdala sa im temná a nepohodlná. Podlahy vo všetkých spálňach boli naklonené, takže postele stáli do kopca. V takej posteli by sa podľa Fee spalo čudne, pretože by ste mali prsty na nohách podstatne nižšie ako hlavu a nahrnula by sa vám do nich všetka krv. A prikrývky by sa postupne zošuchli dolu, takže na hornú polovicu tela by vám bolo zima a na dolnú horúco. „To nie je škola vhodná pre vás,“ povedala vtedy matka a Fee pocítila úľavu.

Potom sa išli pozrieť do školy, kde sa všetci museli sprchovať studenou vodou. „Utužuje to charakter,“ vysvetľoval riaditeľ.

„A nádchu,“ poznamenala matka, zatiaľ čo Fee a Ben sa museli premáhať, aby sa nerozosmiali.

Riaditeľ bol horlivý zástanca pohybu – za každých okolností. Pri presune z triedy do triedy museli všetci

behať a jedlo sa tiež postojačky, aby žiaci mohli medzi jednotlivými chodmi robiť kľuky a podobne.

„To všetko pomáha spevňovať postavu,“ tvrdil riaditeľ hrdo.

Potom im niekto navrhol *Tobermory* a rodičia si spomenuli, že sa raz stretli s jej kapitánom, keď *Tobermory* kotvila vedľa ich ponorky. „Je to nesmierne láskavý človek,“ uistila ich matka, ktorá chcela pre svoje dvojčatá to najlepšie. „Budete tam spokojní. Počula som o tej lodi iba samú chválu.“

„Napríklad čo?“ spýtal sa Ben. Ešte si celkom nezvykol na to, že pôjde do internátnej školy.

„Skrátka iba chválu,“ odpovedala matka. „Budete si tam môcť nájsť kamarátov, po čom ste vždy túžili. A ďalšie veci...“ Ďalej to nespresňovala, iba mávla rukou a uzavrela: „Uvidíte sami.“

Ben si pomyslel, že sa ho matka snaží uchlácholiť, ale vedela naozaj, aký bude život na *Tobermory*?

„Presne tak,“ povedala Fee, ktorá si vypočula ich rozhovor. „Uvidíš sám.“

No Ben si pomyslel, že jeho sestra vie rovnako málo ako on.

Otec sa priblížil s ponorkou tak blízko k *Tobermory*, ako ešte považoval za bezpečné.

„Zvyšok cesty budete musieť preveslovať v člne,“ povedal im. „My vám zamávame odtiaľto.“

Ben a Fee nafúkli čln, ktorý dostali ako darček k posledným narodeninám. Nebol veľmi veľký, ale mali v ňom dosť miesta pre seba aj svoje batohy. Povedali im, aby si nebrali kufre, ale batohy, ktoré sa dajú poskladať a odpratať do skrinky. Teraz teda stáli s dvoma plnými batohmi označenými menami – Ben MacTavish a Fee MacTavishová – na palube ponorky.

Bezprostredne po nafúknutí člna ho Ben opatrne spustil na hladinu. Z ponorky sa vyštverala ich matka a vtisla im do ruky dva balíčky. „Možno budete pred obedom hladní,“ povedala. „Počula som, že na *Tobermory* varia vynikajúco, ale pre istotu...“

Ben aj Fee sa jej poďakovali a matka oboch na rozlúčku pobožkala, takisto ako otec.

„Viem, že budete v poriadku,“ povedala matka. „Ale budem na vás myslieť. Aj vy si na mňa spomeniete? Každý deň?“

Obaja ju ubezpečili, že áno.

„A napíšete, však?“ dodala. „Nemusí to byť dlhý list – stačí pohľadnica.“

„Samozrejme, že napíšeme,“ odpovedala Fee.

„Na konci štvrtroka si vás vyzdvihneme,“ uistil ich otec.

„Snažte sa,“ povedala im matka. „A nezabudnite si po každom jedle vyčistiť zuby – po každom, prosím. A používajte zubnú niť!“

„Áno, áno,“ netrpezlivo prikyvoval Ben. Už chcel preplávať krátku vzdialenosť k novému domovu – rozhodol sa, že bude statočný. Na plachetnici videl plno ľudí v elegantných modrých uniformách s vedrami morskej vody, ako drhnú palubu, leštia mosadzné kovanie a vôbec pôsobia nesmierne zaneprázdneným dojmom. Toto budú jeho noví spolužiaci – a priatelia, aspoň dúfal. Tešil sa, až sa s nimi zoznámi.

Nastúpili do člna a odrazili sa od ponorky.

„Dovidenia!“ zavolala matka a zakývala im vreckovkou.

„Dovidenia!“ odpovedali a začali veslovať k veľkej plachetnici.

Pri vysokom boku lode sa Fee a Ben obrátili, aby sa naposledy pozreli na rodičov, ale matka aj otec už medzitým zostúpili späť do ponorky a tá sa ponárala pod hladinu. Ben aj Fee im zamávali, hoci vedeli, že ich rodičia nemôžu vidieť. Boli smutní aj sa trochu báli, ale keď nastupujete do novej školy, nemáte čas na to, aby ste nejako prehnane spomínali na rodinu, ktorú ste opustili a platí to najmä vtedy, keď sa vaša nová škola týči priamo nad vami a niekto vám spúšťa povrazový rebrík, aby ste po ňom vyliezli hore. Nie každý začína školský rok takto, ale Ben a Fee áno.

„Priviažte lano k člnu,“ zavolal niekto zhora. „Keď vyleziete po rebríku, vytiahneme ho sem tiež.“

Zhora sa k nim spustilo lano. Fee ho priviazala ku

gumenému člnu, bezpečne k nemu pripevnila veslá a začala s Benom vystupovať po rebríku.

„Ben,“ zašepkala. „Nebojíš sa... tak trochu?“

Ben, ktorý liezol prvý, sa obzrel na sestru. Jeho rozhodnutie byť statočným zaberalo. „Nemaj strach, Fee,“ povedal. „Ja sa nebojím.“

Ale ona sa bála. A nebolo sa ani čomu čudovať. Zdalo sa jej, že hladina je hlboko dolu, a ako sa *Tobermory* pohybovala na vlnách, povrazový rebrík na boku lode poletoval sem a tam.

„Nepočula som ťa,“ povedala Fee. „Čo si hovoril?“

„Hovoril som, že sa nebojím,“ zopakoval Ben.

Už len fakt, že to vyslovil nahlas, napočudovanie pomáhal.

Hore sa Ben dokonca usmial, keď uvidel, ako sa cez zábradlie načahujú dve ruky, aby mu pomohli na palubu.

Zodvihol zrak a zistil, že ruky patria chlapcovi približne v jeho veku, s priateľským úsmevom, oblečenému v modrej uniforme. Vyzeral spokojne a veselo – keď vidíte niekoho takého, ihneď si pomyslíte: *Dúfam, že sa skamarátite.*

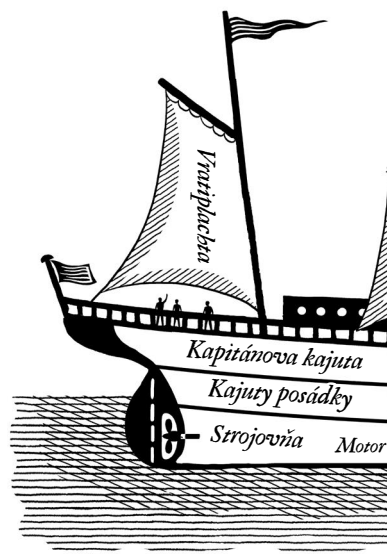
„Ja som Kuník Tomkins,“ predstavil sa chlapec, keď stisol Benovo zápästie a vytiahol ho na palubu. „Ako sa voláš?“

„Ja som Ben,“ odpovedal Ben.

„Mám sa o vás postarať,“ povedal Kuník. „Vitajte na palube *Tobermory!*“

ŠKOLSKÁ LOĎ TOBERMORY

*Prierez,
pobľad z boku*

Otočil sa, aby pomohol Fee. „A ty si určite Fee,“ dodal. „Videl som tvoje meno na zozname nových žiakov. Vitaj, Fee!“

„A čo teraz?“ spýtal sa Ben.

„Vytiahneme váš čln,“ povedal Kuník. „Potom ho vyfučíme a odložíme. Na lodi sa musí všetko starostlivo odkladať. Je to jedno z pravidiel.“

„Platí tu veľa pravidiel?“ spýtal sa Ben.

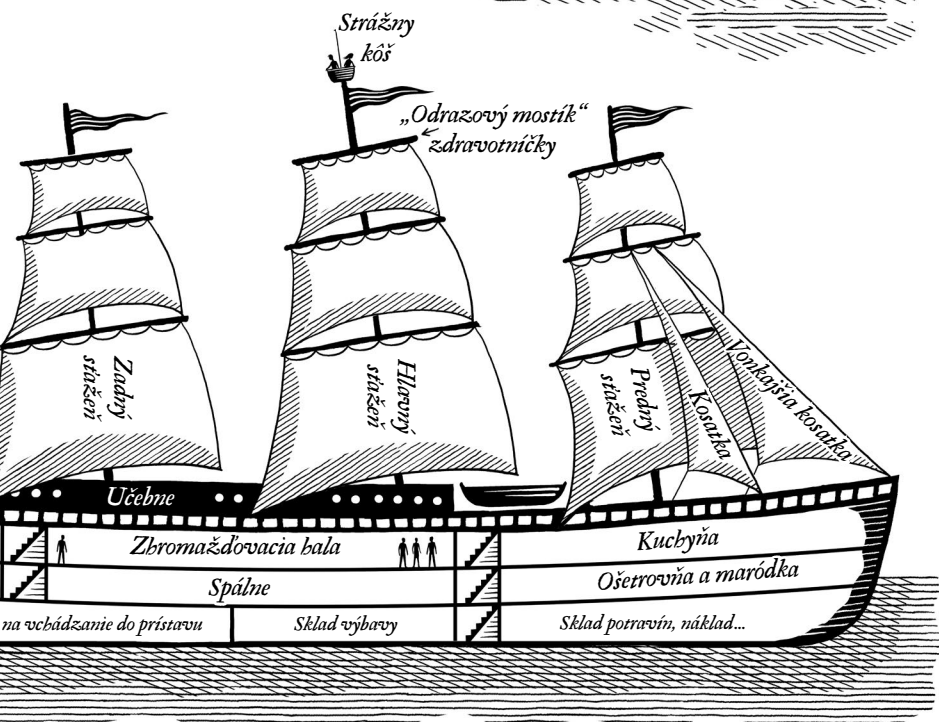
„Strašne veľa,“ zasmial sa Kuník. „Približne päťsto alebo šesťsto. Ale nebojte sa. Ovládať ich musíte len asi desať. To sú hlavné pravidlá. Všetky ostatné sa označujú ako vedľajšie a veľmi si ich nevšímame.“

Fee sa zahľadela na Kuníka. „Páči sa ti tu?“ spýtala sa.

„Samozrejme, že páči,“ odpovedal Kuník, ako keby šlo o veľmi čudnú otázku. „Toto je tá najúžasnejšia, najfantastickejšia, najskvelejšia super škola na... na celom svete.“

„Uľahuješ si z nás?“ spýtal sa Ben.

„Ani trochu,“ ubezpečil ho Kuník. „Čoskoro to sami uvidíte.“

Odmlčal sa. „Nechcem, samozrejme, zapierať, že niektoré veci tu nie sú zase až také úžasné.“

„Napríklad ktoré?“ vyzvedal Ben.

„Uvidíte,“ zopakoval Kuník a pozrel sa na hodinky.

„Radšej vyťahujeme čln. O pol hodiny budú raňajky, a keď prídete neskoro, nezvýšia pre vás klobásky.“ Urobil grimasu. „Niektorí sa stále usilujú vziať si viac, než im patrí.“

„Ktorí?“ spýtala sa Fee.

„Uvidíte,“ povedal Kuník do tretice. „Ale dosť už bolo rečí. Vytiahnime člň a ja vás ešte pred raňajkami zavediem ku kapitánovi. Vždy vodíme nováčikov ku kapitánovi.“

„On je riaditeľom školy?“ vypytoval sa Ben.

„Áno,“ prikývol Kuník. „Ale nehovorí sa mu pán riaditeľ. Oslovujeme ho kapitán, pretože je kapitánom lode. Celým menom kapitán Macbeth. Samozrejme, že je aj učiteľom, ale predovšetkým sa stará o loď.“

Vytiahli z vody člň. Len čo ho dopravili na palubu, vypustili ho a odložili do neďalekej skrinky, ktorá bola plná iných člňov, poskladaných presne tak isto ako ten ich.

„Sem dávame osobné člňy,“ vysvetlil Kuník. „Môj je tamten červený. Trochu doň tečie, ale v poslednom čase ho veľmi nepoužívam. V škole preberáme aj údržbu gumených člňov. Naučia vás, ako zalepiť každú dieru.“

Opäť sa pozrel na hodinky. „Tak,“ povedal. „Ste pripravení stretnúť sa s kapitánom? Áno? Tak podťe!“

KAPITOLA 2.

Stretnutie s kapitánom

„Tadiaľto,“ povedal Kuník a vykročil cez palubu. „Pozor, nech sa nepotknete o tie zvinuté laná.“

Na širokej palube bolo stále rušno. Skupinky ľudí sa venovali rôznym úlohám. Niektorí drhli palubu, liali na ňu vedrá vody vytiahnutej z mora, iní leštili mosadzné kovanie a ďalší triedili batohy pri jednom z príklopov.

„Takto to na začiatku štvrťroka vyzerá vždy,“ poznamenal

Kuník. „Treba urobiť plno vecí, kým vyplávame na more.“

Okolo Kuníka prebehol nejaký chlapec a letmo ho pozdravil. „Ahoj, Kuník,“ zavolať. „Musím bežať!“

Kuník mu podľa predpisov zasalutoval. „To je hlavný

veliteľ Spodnej paluby,“ povedal. „Máme tu tri paluby, kde všetci bývajú. Je to môj kamarát.“

Fee a Ben sa zarazene rozhliadali. Všetci vyzerali náramne zaneprázdnené a zdalo sa, že vedia presne, čo majú robiť. Na rozdiel od Bena aj Fee. Ponorku poznali celkom dobre, ale plachetnica bola podľa všetkého niečo úplne iné. Na ponorkách mali iba zopár povrazov a, pochopiteľne, nijaké plachty. A ich rodinná ponorka bola oveľa menšia ako táto obrovská loď, ktorá sa rozkladala všade okolo nich.

Kuník rýchlo maširoval a Ben s Fee mali čo robiť, aby za ním stačili.

„Nemáš škótsky prízvuk,“ poznamenal Ben. „Odkiaľ si?“

„Stretli sme sa tu zo všetkých kútov sveta,“ odpovedal Kuník. „Ja som Američan. Z New Yorku. Naozaj sem chodia ľudia odvšadiaľ. Tamto Poppy je z Austrálie. Mi-

mochodom, obľúbite si ju. Aj

ona je moja kamarátka.“

Ukázal na vysokú dievčinu s ryšavými vlasmi.

Dievčina zachytila jeho pohľad a zakývala. „Keď

bývaš v New Yorku,“

povedal Ben, „prečo

chodíš do školy sem?“

Kuník sa zamračil. „To

je na dlhé rozprávanie,“ pokrčil plecami. „Moji rodičia majú veľa práce. Pracujú takmer nepretržite.“

„V jednom z tých vysokých mrakodrapov?“

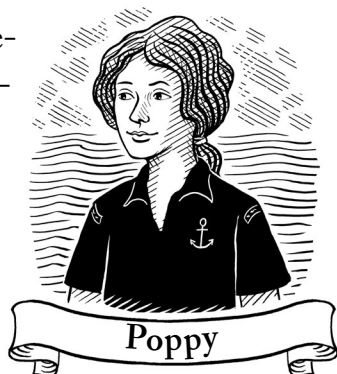
„Áno,“ potvrdil Kuník. „Na štyridsiatom piatom poschodí. A, bohužiaľ, majú príliš veľa

práce na to, aby trávili čas sa mnou. Chceli ma poslať na internát kamsi do lesov vo Vermonte, ale viete čo? Nemám veľmi rád stromy. Oveľa viacej sa mi páčilo chodiť do školy, ktorá je o plavbe, a tak som sa rozhlíadol a našiel *Tobermory*. Musel som rodičov prehovárať – nebolo to ľahké –, ale nakoniec súhlasili, a tak som tu.“ Odmlčal sa. „Vlastne si možno ani nevšimli, že som preč.“

Ben nevedel, čo by na to mal povedať. Jeho rodičia ho neposlali preč, pretože by mali veľa práce – vždy si naňho urobili čas a na Fee tiež. Ben s Fee skončili na internátnej škole, pretože sa ťažko chodí do školy, keď sa skoro stále plavíte na ponorke a, samozrejme, bol tu ten problém s novým zamestnaním ich tety.

Usúdil, že najlepšie bude, keď povie: „To je mi ľúto.“ S prejavom ľútosti sa nikdy nepomýlite.

„To je v pohode,“ odpovedal Kuník. „Som na to zvyknutý. Jedného dňa možno prestanú mať toľko práce a niečo spolu podnikneme.“ Nadýchol sa. „Viete, čo by

som naozaj rád zažil? Zase šiel s nimi niekedy na jachtu. Raz sme sa plavili na jachte a mne sa to veľmi páčilo – iba tak sa plaviť s mamkou a tatkom.“

„Dúfam, že sa ti to splní,“ povedala Fee.

Medzitým došli k príkremu schodisku pripomínajúcemu rebrík, ktoré viedlo dolu do útrob lode. „To sú lodné schodíky,“ povedal Kuník. „Musíte si uvedomiť, že na lodi je takmer všetko trochu iné a často to má špeciálne meno. Ak trikrát po sebe niečo označíte nesprávne, môžete skončiť pri šúpaní zemiakov.“

„Ach,“ vydýchla Fee. S názvami vecí na ponorke sa nikdy nezaťažovali. Vždy vraveli „tamta vecička“, „táto smiešna páčka“ alebo „tamto červené hýbatko“.

Ale čo znamenalo to varovanie pred šúpaním zemiakov?

„Oni vás nútia šúpať zemiaky?“ spýtala sa.

„Áno,“ potvrdil Kuník. „To je tu hlavný trest popri mimoriadnom drhnutí paluby, ale to už musíte vyparatiť niečo vyložene zlé. Najhoršie, čo sa vám môže stať, je čistenie záchodov. Mimochodom, na lodi im hovoríme latríny, nie záchody.“

„Azda nebudeme musieť...“ začala Fee.

„Ale nebojte sa,“ skočil jej Kuník do reči. „Toto nie je prísna škola. Kapitán je dobrý a učitelia sú tiež v pohode. Nebudete tu nespokojní, uvidíte. Všetci to tu milujeme.“

Zišli dolu po schodíkoch. V podpalubí bolo pomerne šero, pretože sem svetlo prenikalo iba cez okienka

v boku lode, ale Ben aj Fee si rýchlo zvykli a uvideli, že sa ocitli na chodbe, ktorá sa končila veľkými drevenými dverami.

„To je Veľká kajuta,“ vysvetlil Kuník. „Tam má kapitán kanceláriu, ale tiež tam prespáva na visutom lôžku a občas tam aj jedáva.“

„Aký je?“ zašepkal Ben, keď sa priblížili k dverám.

Kuník sa zastavil s rukou už-už pripravenou zaklopať. „Kapitán? No, bude sa vám páčiť. Je veľký a bradatý. Ale bradu tu má veľa učiteľov. Všetky učiteľky zase nosia vlasy stiahnuté do chvosta, okrem zdravotníčky, ktorá je vynikajúca skokanka a nechala si ostrihať vlasy nakrátko, aby jej pod vodou neliezli do očí.“

„Ako ho máme oslovovať?“ spýtala sa Fee. „Máme ho volať pane?“

Kuník zavrtel hlavou. „Môžete, ak chcete, ale väčšinou ho oslovujeme kapitán,“ odpovedal. „A on vás bude volať po mene alebo, ak ho zabudne, bude vás volať *námorník*. Aj učitelia nás zvyčajne volajú po mene, okrem lodného kuchára. To je manžel zdravotníčky a všetkých oslovuje *hej ty*, len mňa volá Kuník, asi preto, že ma má rád. A, samozrejme, okrem zdravotníčky, ktorú oslovuje *Zajáčik*, takže máme zakaždým čo robiť, aby sme sa nerozsmiali. Ale, pochopiteľne, nesmejeme sa, pretože kuchár má pod kontrolou rozdávanie zmrzliny, a keď sa na vás naštve, dostanete maličký kopček namiesto

normálneho. Takže kuchárovi sa nikdy nesmejte. To je jedno z dôležitých pravidiel.“

Kuník zaklopal. Takmer okamžite sa znútra ozval hlas a Kuník otvoril. Pred Benom a Fee sa objavila Veľká kajuta, kde za širokým stolom s hromadou rozprestretých máp sedel kapitán *Tobermory*.

„Ale, ale, ale,“ povedal kapitán. „Kohože to tu máme?“

„Sú to nováčikovia,“ povedal Kuník. „Práve dorazili. Už sme odložili ich čln.“

„Výborne,“ prikývol kapitán. „Teraz počkaj vonku, Kuník, aby som sa mohol pohovárať s týmito dvomi mládežníkmi.“

Kuník odišiel a zatvoril za sebou dvere. Ben a Fee stáli pred kapitánovým stolom – obaja sa cítili trochu ne-

isto, ale uľavilo sa im, keď videli, že kapitán má vlúdnu tvár a usmieva sa na nich.

„Vy ste určite Ben a Fee MacTavishovci,“ oslovil ich. „Oboch vás srdečne vítam na palube *Tobermory!*“

„Ďakujeme, kapitán,“ odpovedal Ben. Snažil sa hovoriť sebaisto.

Kapitán prikývol. „Raz

som sa stretol s vašimi rodičmi. Bolo to pred rokmi, keď boli so svojou ponorkou hore pri Islande. Mám pocit, že v rámci nejakého rozsiahleho vedeckého výskumu pozorovali tulene.“

„O tom nám rozprávali,“ odpovedala Fee. „Vtedy sme bývali u tety.“

„Určite už máte za sebou veľa plavieb,“ poznamenal kapitán.

Ben zaváhal, ale potom povedal: „Nie sme veľmi skúsení, kapitán. Strávili sme síce veľa času v ponorke, ale to je niečo celkom iné. Nepoznáte more tak dobre, keď ste pod hladinou.“

Kapitán sa zamyslel. „Asi máš pravdu. Nikdy nevidíte vlny, však? A nemusíte sa zaoberať vetrom.“

„Takže o plachetniciach toho naozaj veľa nevieme,“ dodala Fee.

„Chápem,“ povedal kapitán. „Nuž, čoskoro to napravíme.“ Odmlčal sa a pozorne sa na nich zahľadeli. „Takže, teraz sa začína váš pobyt na *Tobermory*. A ja sa vás musím na niečo opýtať. Pýtam sa to každého nováčika a ani vo vašom prípade neurobím výnimku.“

Ben a Fee sa naňho spýtavo zahľadeli.

„Musím sa vás opýtať na toto,“ povedal kapitán a pozrel sa im do očí. „Naozaj sa chcete stať námorníkmi? Naozaj to cítite hlboko vnútri? Pretože ak nie, bude najlepšie, keď to ihneď zanecháte. Nebudem vám zazlievať,

ak povie, že nechcete ísť na more. V Tobermory je dobrá škola, do ktorej by vás prijali, ak by ste chceli radšej zostať na súši.“

Ben pozrel na Fee. Tá zavrtela hlavou. „Nie,“ odmietla. „Toto si želáme. Naozaj chceme vyplávať na more.“

Kapitán sa usmial. „Výborne. Musím vám však povedať ešte jednu nesmierne dôležitú vec. Plavba po mori môže byť nebezpečná. Ako žiaci tejto školy budete čeliť výzvam, ktoré žiaci suchozemských škôl nikdy nezakúsia. Príde chvíľa, keď sa všetci ocitneme v nebezpečenstve, to vám môžem zaručiť. Ste na to pripravení?“

Tentoraz sa Fee pozrela na Bena. Ben bez zaváhania prikývol a tak Fee povedala kapitánovi: „Môj brat aj ja sme pripravení čeliť nebezpečenstvu, kapitán. To vám sľubujeme.“

Kapitán si pomädlil ruky. „Máte guráž! Teraz si len musíte nájsť posteľ. Vlastne nebudete mať normálne posteľ, pretože tu spíme na visutých lôžkach. Kuník vám ich ukáže. Dievčatá majú kajuty na pravoboku, chlapci na ľavoboku. A u zdravotníčky si vyzdvihnete výbavu,“ pokračoval kapitán. „Dá vám zubné kefky, uteráky a také veci. Jasné?“

Fee ťažko preglgla.

Kapitán zavolať Kuníka, ktorý sa ihneď objavil vo dverách.

„Najskôr k zdravotníčke,“ prikázal kapitán. „Potom na Prostrednú palubu.“

Kuník prikývol. „Vykonám. Okamžite ich tam odvediem, kapitán.“

Na chodbe pred Veľkou kajutou sa Kuník otočil k Benovi. „Mám radosť, že budete na Prostrednej palube. Tá je najlepšia. Aj ja tam bývam. Aj Poppy. Je to tá najlepšia paluba na celej lodi.“